

Szerkesztőségi iroda:
Nagyberek, Zápolya-u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizetések
és a lap szétküldésére vonatkozó
felhasználások intézendők.

Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÄUER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hóra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadta-
nak el. Azonkívül az össze-
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével minden
délután 5 órakor.

Nagyberek, 1912.

XLI. évfolyam 287. szám.

Szombat, december 14.

A politikai helyzet.

— dec. 14.

A képviselőház munkájában nincs megállás a maga elé tűzött feladatok megoldásáig s az így helyesen szabályozott ütem ahhoz a nálunk nagyon is ritkán megismétlődő előnyhöz juttatja az országot, hogy az év végéig szentesített és kihirdetett költségvetése lesz, meg újonc-törvénye, amely utóbbinak kellő időben való megszavazása ugyyszólván magában áll a parlament történetében.

Az erejében és akcióképességében teljesen szétforgácsolt ellenzék jobb idők beálltával esetleg hivatkozhatnék arra, hogy ebben a nagy eredményben neki is van része, amennyiben nem hátráltatta a munkát, ha most is nem azon mesterkedik, hogy új jelszóval új harcra izgasson. Azt az akciót, amelyet a városok indítottak az új adótörvények életbeléptetésének elhalasztása érdekében, a koalíció egyszerűen ki akarja sajátítani s politikai eszközzé szeretné kihegyezni. Az adóreformmal, amely elvégre is az ő kormányzásának terméke s annak várható hatásával ugyancsak édeskeveset törődik. Neki az egész ügy csak politikai szempontból érdekes és fontos. Már hallatszik is csatakiáltásuk:

— Országos állásfoglalás a kormány ellen! — Bomlik a nemzeti munkapárt!

Ezt kiabálják, de maguk sem hiszik. Mégis ebbe vetik minden vágyukat, minden reménységüket. Biztos „jel“-nek hirdetik továbbá azt is, hogy a kormánynak nagy kérdések intézésénél való „mellőzése“, ami szerintük kétségtelen, mert egy-

felől a kormány csak a lapokból értesült Auffenberg lovag és Schemua vezérkari főnök lemondásáról, másfelől a kormány egyetlen tagját sem vonták be a tegnapi „koronatanácsba“. Pedig köztudomásu, hogy Lukács László miniszterelnök a hadügyminiszter lemondása napján Bécsben volt s a lemondás átnyújtása előtt Berchtold gróf közös külügyminiszterrel együttes kihallgatáson volt öfelségénél s ez alkalommal hivatalosan is tudomásul vette, amiről félhivatalosan már hetek előtt tudott a miniszterelnök. Több ellenzéki lapársunk egyébként közölt is jelentést a miniszterelnök királyi audienciájáról.

Igy áll az ellenzék a reményeivel.

Ami pedig szemrehányásait illeti s köztük elsősorban azt, hogy a munkapárt kevés érdeklődést mutat a képviselőház tárgyalásai iránt, kérjük, nézzen körül a maga táborában s adja okát annak, miért csak tizenötödmagával jelenik meg naponként Justh Gyula a kordon előtt.

Mihálovits Ödön temetése.

Nagyberek, dec. 14.

Tegnap délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra Torontálvármegye árvaszékének elhunyt elnökét, dr. Mihálovits Ödönt.

Ritkán lehet látni ily nagy arányú és impozáns megnyilvánulását a részvétnak, mint tegnap s az elhunyt koporsójához nemesak a rokonságnak, a jó barátoknak és hivataltársainak sokasága, de a város és a környék közönségének min-

den rétegéből rendkívül sokan jöttek el személyesen megadni a végtisztesség utolsó üdvözlését.

A holttest tegnap reggel érkezett le Nagybecskerekre s az állomástól egyenesen a róm. kath. temetőbe szállították, ahol a temető kápolnájában ravatalozták fel.

A temetési szertartás délután 3 órakor kezdődött, amelyre az elhunytnek családján, nagy és kiterjedt rokonságán és jóbarátain kívül megjelentek a nagybecskereki hivatalok testületileg főnökeik vezetésével. Így ott volt a vármegye tisztikara dr. Dellimanics Lajos főispán és Jankó Agoston udv. tan. alispán vezetésével. Botka Béla nyug. főispán, a megyei árvaszék dr. Riesz Jakab és Hegedüs Kálmán árvaszéki helyettes-elnökök vezetésével, a megyei ügyészség élén Kéler Akos főügyészszel, az államépítészeti hivatal részéről Vámos Ignác műszaki tanácsos, dr. Kovács Rókus kir. ügyész, Junga Aladár, Szilágyi Lajos és Szathmáry Ödön törvényszéki bírák, a m. kir. pénzügyigazgatóság Apor Nándor helyettesigazgató vezetésével, Hauser Károly báró, a hadsereg köréből ott láttuk Kamenszky Rezső honv. alezredest és Weiszly Rezső közös őrnagyot, továbbá Nagy Sándor honv. századost és Rukawina Arthur közös főhadnagyot, Reitter Oszkár és Kajtár Jenő rendőrkapitányokat, továbbá Kleiner Gyula csendőrszázadost, dr. Haidegger Lajos m. főorvost, dr. Kleits János kórházi ig. főorvost, Zsírross Imre, Hertelendy Ferenc főszolgabírákat, a nagybecskereki járás jegyzői karának több tagját Lowieser Imre központi főszolgabíró vezetésével, nagybecskerek városát dr. Perisics Zoltán polgármester és Strósz Béla főjegyző vezetésével, Grézlo János kir. tanfelügyelőt, Kiss István számtanácsos számvéviséget, Kiss István számtanácsos számvéviséget, Steinitzer Géza, Oldal Antal, Franz J. L. és Wattay Endre bankigazgatókat, Annau Ernő dr., Nagy Dezső dr.,

A multak emléke.

Három előkelő matróna, kik a jótékonyág gyakorlásában lelték már minden örömeiket életük alkonyán, sorra látogatták a tébolyda női lakóit s körutjuk befejeztével az igazgató a kapuig kísérték őket.

Amint magukra maradtak, leültek a kerítés mellett elnyuló kőpadra, az automobil várva.

Egykoruak voltak, egyformán a jótékonyág gyakorlásának szentelték magukat s ugyanazok a képek népesítették be elméjüket.

— Az automobil nem jön; a soffőröm bionyosan nem értett meg; mindig másutt jár az esze, mondja szeliden a tábornokné.

E szavaknál egy fiatal pár bukkant fel előttük, nem vették észre a három matrónát és szerelmesen egymáshoz simultak és csókolóztak.

A három öreg kíváncsian nézett utánok s egyikük halkán megjegyezte:

— Az ég áldja meg őket!

— Igen, mondta rögtön a másik kettő.
— Én is voltam fiatal. Még ma is emlékszem rá! — jegyezte meg a márkíné.

Előre hajtotta remegő vállait. Látni lehetett ősz haját, sápadt arcát, beesett szemét, amint ábrándosan nézett maga elé az esthomályban, mely mindinkább el kezdte borítani az előttük elterülő mezőt. Az a pillanat volt ez, midőn a titkok nem tudnak többé védekezni, midőn a csönd nem bír többé mindent elrejtteni, midőn nyitva a szív.

— Bohó voltam, igen bohó voltam! — susogta mintegy öntudatlanul a márkíné. — Volt az életemben egy kimondhatatlan vágy, mely elmúlt mint valami nagy álom. Igen, én úgy, amint vagyok, bohó voltam, akár csak ezek a fiatalok... Igaz ugyan, hogy az már nagyon régen volt.

— Új házások voltunk, boldogan él-tünk, szerettük egymást. És én mégis oda akartam mindent hagyni, hogy egy más férfit kövessék. Egy éjjel egész halkán jártam-keltem a lakásban, hogy távozzam.

Két éves kis Mártám sirni kezdett a bölcsőjében, amint én az ajtó felé osontam...

— Földbe gyökereztek a lábaim; kis angyalomnak a sirása nem engedte, hogy átlépjem a küszöböt; maradtam örökre!... Ha erre a végsőkhöz hajtott eltévelyedésemre gondolok, erre a megkezdett bűntényre, erre az örvényre, amelynek szélén állottam, megdermedek és nem értem. Minden örültségnek tűnik fel előttem ebben a lidérenyomásban, mely hónapokig rám nehezedett. Nem tudok róla többé semmit, kivéve, hogy tényleg úgy volt; nem tudom még sajnálni sem, annyira idegen előttem a nő, ki akkor egész a küszöbön kisértetbe volt esve. Rég idők óta ismét önmagam lettem szegény férjem mellett, aki olyan beteg és csak egy reményem van e földön, hogy ő előtte halok meg.

A másik matróna szólalt meg erre szaporán az egyre sűrűbb sötétség közben, mely mindjobban összefűzte a szíveket:

— Én is bohó voltam! Oh, mikor az a szép, büszke fiatal ember, ez az Olivér

Kitűnő zongorák, harmoniumok és cimbalmok.

Új raktár, javítóműhely és kölcsönöző-intézet.

Óc ó árak.

Reszletfizetés-re is.

A bécsi Stingl Testvérek cs. és kir. udvari zongora-gyárnak itteni egyedüli képviselője.

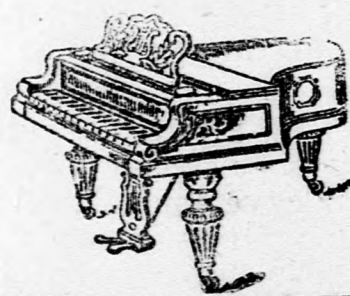
Lenhardt Antal Nagyberek, Hunyadi-(fő-)utca.

Telefon 246.

Első délvidéki hangszer készítő raktára.

Telefon 246.

Zongora- és harmonium-hangolások és javítások szakszerűen és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Őszi és téli idényre ajánlja a NAGYBECSKEREKI SZAPPAN és GYERTYAGYÁR

stearin, paraffin, viasz, templom- és fagygyertyáit, mosó- és mosdószappant, úgymint marónátron, ecetsav és cipókrém gyártmányait.

Telefon 170.

657—P.O.50

Telefon 170.

Millich Jakab dr., Hubert Zsigmond dr. és Chirói Demeter dr. ügyvédek, Botka Béla nyug. főispánt, dr. Zsiross Lajos ügyvédet, lovag Weisz Izidort, Mencer Lipót, Gáspár Ernő gazd. felügyelőt és Marton Andor gazd. főtitkárt, Kluge Károly és Szöllőssy Kálmán mérnököket, az écskai uradalmi intézőség képviselőiben Loch Jakab tisztartót és László Endre számtartót, Krumenacker Károly forgalmi főnököt, továbbá Kögl Béla écskai plébánost, Demkó Vidort, Hegedüs János nyug. anyakönyvi felügyelőt, Jemrics János nyug. ezredest és sokan másokat.

Az egyházi szertartás befejeztével, melyet Magyar Pál pápai kamarás apátplébános végzett fényes papi segédlettel, Jankó Agoston alispán mondott mélyen megindító bucsubeszédet.

Utána Szöllőssy Kálmán városi főmérnök, a Torontál Hajósegyet nevében bucsuzott el meleg szavakban a halottól, aki az egyet alapítója és felvirágoztatója volt.

Most a sirhoz indult a menet; a koporsót az elhunyt tisztársai fáklyákat tartva és megyei hajduk diszorsége vette közre.

A sirnál Magyar Pál apátplébános mondott meghatározó és magasröptű beszédet az elhunyt felett. Majd Riesz Jakab ár. elnökhelyettes emlékezett meg az elhunyt hivatali és társadalmi érdemeiről, azután az elhunytat elhelyezték a sirboltba.

Az elhunyt koporsóját tömérdek sok szebbnél-szebb koszorú borította. A koszorúk nagy tömegéből tudósítónknak a következőket sikerült feljegyezni:

Ödön barátjuknak Ernő, Jenő és családja. — Hü barátsággal Vinczehidy Ernő és felesége. — Torontálvármegye tisztikara Hón szeretett tisztársának. — Torontálvármegye közönsége Erdemes, hü tisztviselőjének. — Szeretett elnökünknek A „Torontál“ hajósegyet. — Isten veled! Aladár, Emma, Margit. — A legjobb rokonnak Imre és családja. — Dellimanics

forgolódni kezdett a lányom körül! Nem akartam, küzdöttem, megpróbáltam mindent, hogy szabaduljak a varázstól. Hogy kértem, könyörögtem imáiban az égnek. Ő sohasem tudott meg, nem sejtett semmit; nem tudta, mennyire örültem boldoggá és boldogtalanná tett engemet. Azt hitte, hogy normális nővel van dolga, azokban a pillanatokban is, mikor legjobban szerettem őt. Egybekeltek, boldogok, egy kis lányuk van s azóta minden gondolatom, szívemnek minden melege ezé a gyermeké.

— En is, — szólalt meg a harmadik matróna — egy kissé olyan voltam, mint ti. Eppen úgy egy férfi miatt, kit a sors utamba vetett. Egy napon brutálisan beszélt velem mindenkinél füle hallatára. Nem volt joga rá és én mégis végtelen hálával gondoltam rá, amiért legalább pillanatra gondolkozott velem. Később kissé megszédült. Borzasztó ember volt. Gyalázatos dolgokat tudtam meg róla, melyeket napnál világosabban bebizonyítottak előttem és amelyeknek még sem voltam képes hitelt adni, csak később. Minden megszerettette őt velem. Nem volt azonban köztünk semmi. De örült voltam, jól tudom, miután nem vagyok az

Lajos és neje. — Őszinte barátsággal Dániel Feri és neje. — Kedves barátjának Gusztai és Ilona. — Szeretett igaz barátjuknak Marton Andor és felesége. — Szeretett unokaöcsémnek Lina néni. — Szeretete jeléül Sándor és Róza. — Ödön bácsinknak szeretetünk jeléül Pali és Bertti. — Unseren lieben Ödön bácsi Arthur und Médi. — A jó Ödönnek Oszkár. Szeretett és nagyrabecsült alapítójának A nagybecskereki vadász- és vadvédő-egylet. — A Melenczei Leccsapoló Társulat Erdemus elnökének. — Törökkanizsa község Dr. Mihálovits Ödönnek. — A törökkanizsai járás jegyzői kara Dr. Mihálovits Ödönnek. — Felejthetetlen jó rokonnak Erzsébet és Pista. — Mindennapos délutáni vendégei. — A nagybecskereki járás jegyzői kara Dr. Mihálovits Ödönnek. — Felejthetetlen jó barátunknak A Bakálovich-család. — Őszinte szeretete jeléül Strósz Béla. — Csathó Lajosné. — Felejthetetlen jó Ödön bácsinknak Ödön és Lolo. — Kedves rokonunknak Tila, Lajos. — A legjobb rokonunknak Imre családja. — Szeretett sógorunknak Géza, Tonka, Otti. — Szeretett Ödön bácsinak Ilonka, Jula és Luza. — Felejthetetlen Ödönömnek Etta. — Felejthetetlen édesapámnak Pista. — Baráti szeretettel dr. Regdonék. — John Márta. — Mike Flóriánné. — Üdvözlét a kedves jó Ödönnek Irma és gyermeke. — Micskey és neje. — Bandiék. — Josef und Schwester Éva. — A nagybecskereki járás jegyzői kara. — Báro Hauser Károly. — Szörög község. — Kedves Ödönjünknek Kálmán, Camilla. — Szeretett barátjuknak Vécsy-család. — Őszinte mély részvétellel Szilágyi Lajosék. — A mi jó Ödön bácsinknak Kiszgáza és Baba. — Forró szeretetünk jeléül Nándor, Vilma és Nusi. — Szeretett jó Ödönnek Janinna. — Tóni, Maresa, Vili és Pali. — Torontálvármegye árvaszéke szeretett elnökének. — Ödön bátyánknak Viola, Rezső. — Szeretett Ödönjünknek Irma, Lilla, Sári. — Szeretett jó testvéremnek Sarolta. Tisztelete jeléül Schulpe Vilmos.

többé és úgy rémlik néha, hogy emlékszem rá, mennyire gyűlöltem akkor a többieket mind, az enyémetek egyáltalában; annyira gyűlöltem valamennyit, hogy épp olyan boldog voltam gyűlöletből, mint szerelemből. Hogy tudtam ennyire megváltozni. Nem igyekszem magyarázatot a szív betegségeire, mint a többiekre.

Elhallgattak.

— A fiatalság delirium, mely elmulik, mondta szelíden a három barátó legelősebbje. Rendszertelen, zürzavaros álmaink vannak egy-egy éjszakán. Másnap, virradatkor kiabrandulunk, nyugodtak vagyunk; látjátok, még csak nem is nagyon nehéz róla beszélni; nagyon vége van az egésznek.

Egészen nyugodtan ejtette ki e rendkívüli szavakat. Leveregette a port feketé bársonyruhájáról és felkelt. Társnői is felállottak, amint a gépkocsit végre közeledni látták. Mindhármán nyugodtaknak, meggyógyultaknak érezték magukat, mindhármán az aggság és a felépülés mosolyával ajkaikon.

Pierre Valdagne.

HIREK.

— A vármegyei árvaszék köréből. A vármegye főispánja a dr. Mihálovits Ödön elhalálása folytán megüresedett árvaszéki elnöki állásra annak választás útján leendő betöltéséig dr. Riesz Jakab árvaszéki tiszteletbeli elnököt és az ezáltal ideiglenesen megüresedett megyei árvaszéki elnöki állásra pedig dr. Szentiványi Ferenc m. allevéltáros, tiszteletbeli árvaszéki elnököt helyettesítette.

— Ülések a városnál. Ma délelőtt 11 órakor a városházán dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével árva- és iparügyi ülések voltak, amelyen kisebb városi árva- és iparügyeket intéztek el.

— Előadás a fajnemésítésről. A Torontálmegyei magyar köznevelődési egyesület szabadliceuma folyó évi december hó 15-én holnap, vasárnap az állami polgári és felső kereskedelmi iskola disztermében előadást tart. Az előadás tárgya: Az eugenetika. (Fajnemésítés.) Irta és előadja: Králik László főgimnáziumi tanár. Az előadás főbb pontjai: Az eugenetika fogalma, célja, megalapítója. — Kísérletek Görögországban; az utópisták. — A darwinizmus és az eugenetika. — A mesterseges és a természetes kiválasztás (selectio). — Harc a természetben a megélhetésért. — Az átöröklés. — A selectio akadályai: az osztálytagozódás; az érdekházasság; a nő függő helyzete; a közegészség fejlettsége; büntető rendszerünk tehetetlensége; a jótékonyosság; a csiramérgek (alkohol és lues); az egyke-rendszer. — Mik az eugenetika eddigi eredményei? — Megvalósíthatók-e az eugenetika céljai a jelenlegi társadalmi viszonyok mellett? — Kilátások a jövőre. Az előadás délután 5 órakor kezdődik. Belépődíj nincs.

— Utóállítás. December hó 20-ikán a Rezső-laktanyában utóállítás lesz. Az utóállítás reggel 9 órakor kezdődik.

— Jegyzőválasztás. Sándorházán ma volt a jegyzőválasztás, amely alkalommal Nikola Ádám helyettes jegyzőt, volt perjámosi segédjegyzőt választották meg községi jegyzőnek.

— Az Uttörő-előadások. Az Uttörőtársaságnak holnap vasárnapra hirdetett I. ciklust bezáró vita-előadását közbejött akadályok miatt e hó 22-ére halasztották. A vita a tervezett más előadásokra való tekintettel délután hatkor fog kezdődni.

— A modern mozi a városi színházban tegnap este valóban szenzációs, páratlanul gazdag műsort mutatott be. Így tegnap mutatta be Hugó Viktor híres regényének „A nyomorultak“nak első részét, amelynek szociális mélységei a mozgókép technikájával kétszeres erővel hatottak. De kitűnő volt a többi más kép is, amely a dráma mellett szerepelt s különösen tetszett „Maxi repülőgépen szöktet“ című kép, amely pompás aviatikai mutatványval szolgál. A gazdag és érdekes műsort ma és holnap megismétlik.

— Jogász, orvos, technikus. A hivataltal legutóbbi száma igen érdekes kimutatást tesz közzé arról, hogy milyen számbeli változás történt az 1912—13. iskolai év első felében az egyetemi hallgatók számarányában. E szerint a budapesti egyetemen 147 diákkal több iratkozott be, mint a múlt iskolai év első felében. A jogászok száma apadt 202-vel, az orvosoké ellenben megszorodott 329-el. A kolozsvári egyetemen 157-tel fogyott a jogászok száma, míg az orvosoké 92-vel gyarapodott. Ezen az egyetemen 62-vel fogyott a diákok száma. Örvedetes dolgozárul el a műegyetemről szóló kimutatás.

69 5 46

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, kösvényéknél, cukorbetegségnél, vörhenyénél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárúkbán. SCHULTES AGOST Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudóli rakpart 8.

Kiderül, hogy egyre többen készülnek a technikai pályára, ami, tekintve a technika nagyszerű fejlődését és jövőjét, érthető. A műegyetem hallgatóinak száma 362-vel növekedett. A legtöbb a gépészmérnök: 181.

— **A juss miatt.** Bajáról jelentik: Ifjabb Farkas Sándor érsekcsanádi husz éves legény már hónapok óta sürgette apját, idősebb Farkas Sándort, hogy adja ki neki a reá eső örökséget. Az apa azonban ismerte fia könnyelmű természetét, attól tartott, hogy fia a földet pénzzé teszi és elmulatja. Ezért állandó volt közöttük a civódás és a fiu el is hagyta a szülői házat. Tegnapelőtt a fiatal Farkas felkereste az apját, aki az istállóban foglalatokodott és durva hangon rátámadt, hogy irassa rá a vagyont. Az apa tagadó válaszára a fia baltát ragadott és hatalmas csapásokat mért az öreg Farkasra, akin több súlyos sebet ejtett. Azután a lovak közé dobta apját és eltávozott. A házbeli eszméletlen állapotban vérbefagyva találták meg az öreg gazdát. Farkas hozzátartozói azonnal jelentést tettek az esetről a csendőrségnek, melynek az elmenekült merénylőt sikerült letartóztatni. Beszállították a kalocsai fogházba.

— **Az anyák büszkesége** a szép és egészséges gyermek, hogy az elérhető legyen, ígyék minden gyermek a hidegebb idősokban állandóan Zoltán-féle csukamájolajat, melynél kiválóbb készítmény nem létezik, mert tápereje nagy, szaga, ize nincs és könnyen emészthető. Üvegje 2 kor. a készítő Zoltán Béla gyógyszer-tárában Budapesten és a gyógyszer-tárakban is.

— **Agyonvert asszony.** Polyák Anna Zentán a vele vadházasságban élő Sándor Gergely napszámosnak azt mondta, hogy jobb lesz, ha dolgozni megy és nem élőködik az ő nyakán. Sándor erre annyira földühödött, hogy előbb edényeket vagdosott Polyák Anna fejéhez, majd rárohant és addig ütötte-verte, míg élet volt benne.

— **Veszedelemes lórugás.** Mint Temesvárról jelentik, súlyos baleset történt ott Burghardt Vendel rendőrtizedessel. Az országos vásár alkalmából Burghardt tizedest kivezényelték a vásártérre, ahol az állatorvosi vizsgálatnál teljesített szolgálatot. Tegnap reggel a vásártér bejáratánál állt a egy marhalevelet vizsgált. Eközben egy szekérhez kötött ló hirtelen megbokrosodva, megrugta a passzust át-olvasó, gyanútlan álló Burghardt. A rugás oly erős volt, hogy Burghardt eszméletlenül összeesett. A ló rugása eltörte a rendőrtizedes bal karját és bezúzta több oldalbordáját, úgy, hogy állapota igen súlyos.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybeeskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Lampe Jakab rk. szabó és Wissinger Katalin rk.

Születések: Cservenka Mihály rk. postaaltiszt, fiu. — Purkov Trifun gk. napsz., fiu. — Eresei Julianna ref. napsz. leány. — Sztójánovits Velykó gk. gép-lakatos, leány. — Kozlovaeski Vitályos gk., leány. — Landgraf István rk. szatócs, leány. — Hoffmann József rk. kőmives, leány. — Tóth János rk., leány. — Pazsa Mária rk., leány. — Weiner Teréz rk., fiu. — Beszu Anasztázia gk. napszámestő, fiu. — Kiska Béla rk. nyerges, fiu. — Ruzsity Mladen gk., fiu.

Halálozások: Özv. Albert Jakabné rk. 75 éves, idült bélhurut. — Vigh Mária rk. 45 éves, agyguta. Relyin Zvezdana gk. 15 hónapos, göresök. — Pataki János rk. 13 éves, hasihagymáz. — Dobrits Simon gk. 49 éves, szivbaj. — Stefanovity Vladimír gk. 64 éves, agyguta. — Sigmund János rk. 65 éves, májlob.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknel és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegnél a valódi „Moll-féle Seidlitz-porok” bizonyultak a leg-sikeresebbeknek a többi szerek fölött mint gyomorerősítők és vértisztítók. Ekv doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszer-tárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (c)

SANATORIUM

NAGYBEESKEREKEN.

MINDENMÉ BÉTEGEK, FELNÖTTEK ÉS GYERMEK RÉSZÉRE.

MODERN HYGIENAI ÉS KEZELÉSI FELSZERELÉS.

GONDOS ÁPOLÁS. SZABAD ORVOSVÁLASZTÁS.

TELEFON-SZÁM 101.

IGAZG.-ORVOS: DR. HEINERMAN.

926-x.39

Heti rovat.

Horkayné helyben.

(Nagyságos asszonyom, a minap örömmel láttam a karácsonyi kirakatok előtt.)

— Ön engem örömmel látott, én pedig szomorúan néztem a karácsonyi kirakatok előtt. A karácsonyi kirakatok ugyanis mostanában mind a szegény Prohászka esete miatt panaszkodnak, mivel ennél puskaporosabb név most nincs a nagyvilágon és mivel e vaddá nevelt név miatt a pléhagyuk és fakatonák alighanem a hideg kirakatban fognak karácsonyi ünnepet ülni.

(Remélem, a bronzból való ágyuk és husból való katonák is csak a monarchia kirakatában maradnak.)

— Ki Berchtoldban bizik, rossz ember nem lehet. Hallotta, hogy a szegény Prohászka agyonlőtték?

(Agyonlőtték? Ezt igazán nem hallottam.)

— Én sem. De én már el vagyok készülve a legrosszabbra. Az egyik ujság néhány héttel ezelőtt könyörtelenül fogásba vetette a jó Prohászka. Ám jött egy új Nap és Prohászka szabad volt, mint a turul madár. De jött egy borus Est és ekkor a kalandokba mártott konzult combon szurták, úgy, hogy nem tudta szegény, fiu-e, vagy lány. Erre nyomban amputálták és mire a monarchia elégtételt kért, Szerbia szó nélkül visszarágasztotta a lábát. Sorrendben most az agyonlövétés következik.

(Szóval, a konzul esetét kissé zavarosnak látja.)

— És civill barátaink e zavarosban kissé halászni látszanak. Ám ön bizhatik abban, hogy Sir Edward Grey, ugvis mint Jupiter Tonans előveszi háromágu szigonyát, amittől a tornyosuló hullámok szépen le fognak ülni és Durazzo táján minden esőndes lesz.

(Nem hiszi, hogy a St. James-palotában mégis megkötik a teljes békét?)

— Attól tartok, hogy úgy megkötik, hogy meg sem tud moccanni és mire az utolsó esemőval is elkészülnek: a thráciai csatatéren egy unatkozó, vén ágyu egyszerre csak szót kér és a békés, nagy csönd közepette nagyot kezd káromkodni. Hiszen tudja, hogy az ágyu buta szokott lenni! — Nem tudja egyébként, hogy miért ment Schemua előbb Berlinbe, utána pedig miért ejtették el és miért ment Conrad előbb Bukarestbe és miért emelték azután fel?

(Mert így kívánta a monarchia érdeke.)

— Barátom, így csak egy miniszter beszélhet, akinek fogalma sincs a körülötte történekről. Az egyszerű polgárnak azonban ilyenkor az a kötelessége, hogy esőválja a fejét és egyszerűen ne értse az egészséget. Csak a babonás népek szabad e kérdésnél megnyilatkozni, mondván, hogy a tizenkettedik órában mindenkor megjelennek a szellemek és mivel a tizenkettedik óra itt van: a vezérkarban

régi helyére visszakerült a Conrad szel-leme.

(Ez tehát háborut jelentene?)

— Oh, én nem vagyok babonás nép és mint egyszerű polgárasszony, hiába is törném rajta a fejemet. Egyébként pedig kár a háborut megjósolni, amikor már itt is van és mikor a gazdasági csatatéren már ezren meg ezren haraptak a fübe. Most olvasom, hogy új százkoronások kerülnek a forgalomba, én pedig a régit se láttam még. Derék férjem váltig azt hangoztatja, hogy ő is a baljóslatu Pasics áldozata és mivel maga is áldozat: reám nem áldozhat semmit.

(Majd a dusan felszerelt karácsonyfa tövével újból rá fog ismerni gavallér férjére...)

— Amióta gavallér férjem előnyös álarcat levette: nem ismerem többé rá. Attól félek, hogy a karácsonyfa tövével hideg kis gondok fognak élnenken pislakolni és derék férjem álmátag tekintetét egykedvűen veti majd foszladozó bluzomra. És nem minden gonosz szándék nélkül hozakodik majd elő a londoni reunió kilátástalan voltával, Prohászka újabb agyonlövésével, a diplomácia mind a két balkezevel és a sajószentadolfi szivattyu-bank mint szövetkezet veszes bukásával. Olykor úgy érzem, nincs is már életöröm e világon. Csak néha-néha, vasárnaponként látom viszont az életörömet...

(Persze, a férje szemében?)

— Téved. Az uttörő-programmban. De vigasz az is vigasz, mert bánatomban már-már azt hittem, hogy nem találkozom többé vele, — csak a tulvilágon.

— odi.

TAVIRATOK.

A háboru.

A szerb konfliktus. — Ultimátum Szerbiának. — Flottatüntetés az albán partokon. — Bulgária a hármasszövetségben. A tőzsde.

Budapest, dec. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai jelentések szerint a szerb konfliktus egyik része, a prizrendi konzul ügye közvetlenül a döntés előtt áll s most kritikus órák következnek. Ma ugyanis a monarchia rendkívüli követet küldött Belgrádba, aki a szerb kormánynak ultimátumszerű jegyzékét ad át a prizrendi konzul ügyében, amelyre záros határidő alatt feleletet követel. A szerb kormány itt tehát a válasz elől már nem térhet ki s így a konfliktus egy részében döntés történik.

A balkáni harctérről, nevezetesen a török-görög ellenségeskedésről, a tengeri ütközetről nincs újabb hír s így a helyzet itt ma tisztázatlan.

Ma érkezett jelentéseink a következők:

A szerb konfliktus — Ultimátum Szerbiának.

Budapest, dec. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma rendkívüli követ ment Belgrádba a monarchia jegyzékével, amelyben záros határidő alatt választ követel a monarchia a szerb kormánytól a prizrendi konzul ügyében. Az ultimátumszerű jegyzék átadásával szándékosan nem Ugron belgrádi követet bízták meg, hogy a monarchia ezzel is jelezze jegyzékének súlyos jelentőségét.

Budapest, dec. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, mára várták, hogy Edl konzul vizsgálatáról hivatalos jelentést adnak ki, de még nem tettek közzé semmiféle jelentést. Jól informált körökben azonban tudják, hogy bár Prohászka konzult testi bántódás nem érte, de **a monarchia olyan súlyos sérelmeket szenvedett, amelyekért a legmesszebbmenő elégtételt kell követelni.**

Budapest, dec. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Prohászka konzul ügyében **a legközelebbi órákban döntés történik.**

Ugyane jelentés szerint Prohászka konzul ügyében a szerb konfliktus annyira kiélesedett, hogy **a háboru majdnem elkerülhetetlen.**

Budapest, dec. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádi jelentések szerint Pasic miniszterelnök és a szerb kormány nagy zavarban van. Pasic ugyanis a katonapárttal nem mer újat huzni, viszont a monarchia jegyzéke elől nem térhet ki, mert a válasz záros határidőhöz van kötve.

Budapest, dec. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zimonyi jelentés szerint a szerb kormány egy népparlamentet akar összehívni, hogy ez döntsön az albán kikötők dolgában való állásfoglalása fölött.

Olaszország és monarchiánk flottademonstrációja.

Budapest, dec. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Milanóból sürgönyzik Tarantóban állomásozó **két páncélos hajó parancsot kapott 24 óra múlva való indulásra. A két páncélos hajó Albánia partvidékére megy.**

Budapest, dec. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Rómából sürgönyzik, az olasz és a magyar-osztrák flotta legközelebb **flottademonstrációt rendez az albán kikötők előtt.**

Bulgária a hármasszövetségben.

Budapest, dec. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: A „Figaro“ teljesen hiteles forrásból értesül, hogy **Bulgária belép a hármasszövetségbe.**

Aresés a tőzsdén.

Budapest, dec. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a szerb konfliktus kiélesedéséről szóló hírekre az árak 3—6 koronát estek. A vezetőértékek árfolyama a déli zárlatkor a következő volt: Magyar Hitel 763.73, Osztrák Hitel 595, Koronajáradék 82.40, Jelzáloghitelbank 401, Leszámitoló Bank 485, Hazai Bank 275, Magyar Bank 512, Rimamurányi 664, Salgótarjáni 694, Közúti Vasut 635, Villamos Vasut 354.

A politika eseményei.

A képviselőház ülése. — Letárgyalták a költségvetést. — Az adóreform életbeléptetésének felfüggesztése.

Budapest, dec. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház ma egy rövid ülésén vita nélkül elfogadta a pénzügyi tárca költségvetését s ezzel a parlament elintézte az egész jövő évi költségvetést. Egyben a mai ülésen Teleszky János pénzügyminiszter betérjesztette az appropriációról szóló törvényjavaslatot is.

A politikai világot most legjobban foglalkoztatja az adótörvény életbeléptetésének kérdése, amelyet a kormány ug-

fog megoldani, hogy az adótörvény életbeléptetését a gazdasági helyzet jobbrafordultára felfüggeszti.

A képviselőháznak

ma mindössze 5-10 percig tartó ülése volt Tisza István gróf elnöklésével.

Miután Almay Olivér betérjesztette a gazdasági bizottság jelentéseit, Hegedüs Loránt előadó bemutatta

a pénzügyi tárca

költségvetését s röviden elfogadásra ajánlotta.

A Ház a költségvetést vita nélkül általánosságban és részleteiben el is fogadta.

Most Teleszky János pénzügyminiszter betérjesztette az appropriációs javaslatot, amelyben fölhatalmazás foglaltatik arra is, hogy a kormány 219 millió hitel járadékkötvényt bocsáthasson ki és hogy a betegápolási pótdadó 5%-ról 10%-ra emeltessék föl.

Miután a Ház Tisza István gróf elnök indítványára kimondja, hogy legközelebbi ülését hétfőn tartja, amikor mentelmi ügyeket tárgyal, az ülés véget ért.

Az adótörvények életbeléptetését felfüggesztik.

Budapest, dec. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Illetékes helyről jelentik, hogy az új adótörvény életbeléptése körül támadt kavardás a mai napon békés elintézést nyer. Teleszky János pénzügyminiszter tegnap késő este kijelentette, hogy adóbevallásoknak új adótörvény alapján 1913-ra való keresztülvitelét rendes gazdasági viszonyok helyreálltáig felfüggeszteni kész. Továbbá költségvetési törvényben fel akarja emelni a 800 koronás adómentes létminimumot és a polgárság középső rétegei jövedelmi adókulesát le akarja szállítani, ha az új eredmény magasabb találna lenni, mint azt a pénzügyi kormány előirányozta.

Munkapárt mai ülése után értekezletet tart, melyben remélik, hogy létrejön olyan kompromisszum, mely a nehézségeket elhárítja. Komoly politikai körökben kizártnak tartják, hogy a főváros ma délutáni közgyűlése a kormány ellen foglalhatna állást, mikor a székesfőváros összes létezőkei a kormánykörök jóindulatu támogatására utalják.

A nemzeti munkapárt értekezlete.

Budapest, dec. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A nemzeti munkapárt ma déli 12 órakor Ghillányi Imre báró elnöklésével az új adóreform életbeléptetése ügyében értekezletet tartott.

Az értekezleten Lukács László miniszterelnök kijelentette, hogy az adótörvény reformjáról most szó sem lehet, mert annak hatását és eredményeit előbb a gyakorlati életben kell kipróbálni.

Tisza István gróf és Hédekváry Károly gróf felszólalása után

Teleszky János pénzügyminiszter szölt hosszabb beszédben az új adótörvényről. A miniszter rámutatott az új törvény előnyeire, nevezetesen, hogy állami egyenesadóban harminc millió koronával csökkenti az adót s megszünteti a másodosztályú kereseti adót, ami ismét 11 millió 600 ezer korona könnyítést jelent. Rámutat továbbá arra, hogy az új törvény a tőkekamat- és járadékadót leszá-

litja 10%-ról 5%-ra, ami tíz millió korona csökkenést jelent s meg fogja szüntetni a nagybankoknak azt az eljárását, hogy a betéteket bécsi fióktézeteikben helyezték el, ahol nem kell adót fizetniük. Szól tovább a javaslat számos rendelkezéséről, melyek a kisexisztenciáknak kedveznek. Lapunk zártakor az értekezlet még folyik.

Pap Géza — báró.

Budapest, dec. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A „Torontál“ tudósítója ma kérdést intézett dr. Pap Géza országgyűlési képviselőhöz, hogy igazak-e azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy a király öt bárói rangra emeli. Pap Géza tudósítónknak kijelentette, hogy a hírek megfelelnek a valóságnak s a király legközelebb bárói rangra emeli. Hogy a hivatalos lap mikor közli a kitüntetést, azt még nem tudja.

Pap Géza kitüntetését vármegyeszerte bizonyára a legnagyobb örömmel veszik tudomásul, mert a királyi kitüntetést kevesek érdemlik meg annyira a közszolgálatban szerzett érdemekért, mint ő, akinek a közéleti tevékenysége mindig legönzetlenebbül csak a köz javát és polgártársai boldogulását szolgálta.

Főhercegnő és tengerésztiszt házassága.

Budapest, dec. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy Eleonora főhercegnő, Károly István főherceg és Mária Terézia főhercegnő leánya házasságot kötött Closs Alfonz sorhajóhadnaggyal, miután rangjáról és minden egyéb jogairól lemondott.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11.88
Rozs (áprilisra)	10.42
Zab áprilisra)	11.08
Tengeri (májusra)	7.62

Közgazdaság.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1912. dec. 12.

A külpolitikai helyzet bizonytalan-sága a tőzsdét sem engedi nyugalomhoz jutni. Az osztrák-magyar-szerb konfliktus elintézetlen volta és az a körülmény, hogy ebből kifolyólag mindenféle ellenőrizhetetlen hírek kerülnek forgalomba, a legnagyobb mértékben nyugtalanítja állandóan a közvéleményt és miként már előző heti jelentésünkben is említettük, súlyos gazdasági károkat idéz elő, az üzleti életet pedig csaknem megakasztja. A legutóbbi hét utolsó napján ezen nyugtalanító hírek hatása alatt, főleg oly híresztelésekre, melyek katonai előkészületekre vonatkoztak, a tőzsdén az egész vonalon nagy kínálat mutatkozott és az árfolyamok újabb erős rázkódást szenvedtek, mely alacsony színvonal csekély hullámzásoktól eltekintve, e hét folyamán állandósult. A tőzsdén minden oldalról várakozás mutatkozik és a viszonyok tisztázódása előtt senki sem mer nagyobb transzaktiókba bocsátkozni. Jóllehet az utóbbi napokban valamivel békésebben fogták fel a helyzetet, a tőzsde megmaradt várakozó álláspontja mellett és a forgalom mindvégig minimális volt.

A szűk forgalom keretei között vezető papírok közül leginkább magyar hitel, Rimamurányi vasmű és Államvasut, a vezető helyi papírok közül Magyar Bank, Közúti és Városi Vasut-részvé-

nyekben volt leigkább üzlet. A helyi piac nagyon csöndes, érdeklődés csak kőszénártek és némileg Ganz-Danubius-részvények iránt mutatkozott.

A sorsjegypiacon is további árcsökkenések voltak.

A pénzügyi helyzete nem engedett feszültségéből, bár az új osztrák és magyar államkölesönök jó hatást tettek. A devizárfolyamok valamivel csökkentek.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Magyar királyi államvasutak.
285220/1912. szám.

A karácsonyi ünnepek alkalmából közlekedő külön személyszállító-vonatok.

A karácsonyi ünnepek alkalmából várható erősebb személyforgalom akadálytalan lebonyolítása, valamint az utazó-közönség kényelme érdekében a rendes személyszállító vonatokon kívül az alább felsorolt vonalakon külön személy-, vegyes- és személyszállító tehervonatok fognak közlekedni:

Budapest-nyugoti pályaudvartól Mar-cheggig, ill. Wienig december hó 24-ikén külön személyvonat közlekedik I., II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Budapest-Nyugoti p. u.-ról este 9 óra 40 percek, érkezik Wienbe reggel 6 óra 5 percek.

Pozsonytól Budapest-nyugoti pályaudvarig f. évi december hó 22. és 24.-én, továbbá 1913. évi január hó 1-én külön személyszállító gyorstehervonatok közlekedik I—III. osztályu kocsikkal. Indul Pozsonyból éjjel 1 óra 13 percek, érkezik Budapest-nyugoti p. u.-ra reggel 6 óra 55 p.-kor.

Budapest-nyugoti pályaudvartól Zsolnánig december hó 24-ikén külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Budapest-nyugoti pályaudvarról este 8 óra 50 percek, érkezik Zsolnára reggel 6 óra 20 percek.

Lipótvártól Pozsonyig f. évi december hó 21, 22, 26, 27, 29 és 31.-én, továbbá 1913. évi január hó 1. és 2.-án külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Lipótvártól délelőtt 11 óra 5 percek, érkezik Pozsonyba délután 12 óra 49 percek.

Budapest-nyugoti pályaudvar és Czegléd között f. évi december hó 22., 23. és 24.-én, továbbá 1913. évi január hó 1. és 2.-án külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Budapest-nyugoti pályaudvarról d. e. 11 óra 55 percek, érkezik Czeglédre d. u. 2 óra 11 percek; az ellenvonat pedig indul Czeglédről d. u. 5 óra 2 percek és Budapest-nyugoti pályaudvarra érkezik este 7 óra 30 percek.

Budapest-keleti pályaudvartól Szolnokig f. évi december hó 24-ikén külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Budapest-keleti p. u.-ról d. u. 2 óra 55 percek, érkezik Szolnokra este 6 óra 25 percek.

Budapest-keleti pályaudvartól Aradig f. évi december hó 21., 22., 23. és 24.-én külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Budapest-keleti p. u.-ról este 9 órakor, érkezik Aradra reggel 5 óra 8 percek.

Budapest-keleti pályaudvartól Nagyváradig december hó 21., 22., 23. és 24.-én külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Budapest-keleti p. u.-ról este 6 óra 5 percek, érkezik Nagyváradra éjjel 1 óra 42 percek.

Aradtól Budapest-keleti p. u.-ig két külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Az egyik, mely f. évi december hó 24. és 26.-án, továbbá 1913. évi január hó 2.-án közlekedik, indul Aradról d. e. 11 óra 10 percek és érkezik Budapest-keleti p. u.-ra este 6 óra 45 percek, a másik pedig, mely f. évi december hó 26.-án és 1913. évi január hó 2.-án közlekedik, indul Aradról este 9 óra 10 p.-kor és érkezik Budapest-keleti p. u.-ra reggel 5 óra 30 percek.

Nagyváradtól Budapest-keleti p. u.-ig f. évi december hó 26-ikán és 1913. évi január hó 1-én külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Nagyváradról éjjel 10 óra 25 percek, érkezik Budapest-keleti p. u.-ra reggel 6 óra 40 percek.

Ujvidéktől Budapest-keleti p. u.-ig f. évi december hó 22., 23., 24. és 27.-én, továbbá 1913. évi január hó 2. és 3.-ikán külön személyvonat közlekedik I—III. oszt.

kocsikkal. Indul Ujvidékről d. e. 10 órakor, érkezik Budapest-keleti p. u.-ra este 6 óra 15 percek.

Nagyváradtól Püspökladányig december hó 21. és 23-ikán vegyesvonat közlekedik II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Nagyváradról este 8 óra 6 percek, érkezik Püspökladányra éjjel 10 óra 46 percek.

Püspökladánytól Nagyváradig december hó 22. és 24.-én külön vegyesvonat közlekedik I. és III. oszt. kocsikkal. Indul Püspökladányról éjjel 3 óra 51 percek, érkezik Nagyváradra reggel 6 óra 18 percek.

Debreczentől Püspökladányig december hó 21., 23., 26., 27. és 31.-én külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Debreczentől 11 óra 13 percek, érkezik Püspökladányra éjjel 12 óra 18 percek.

Püspökladánytól Debreczenig f. évi december hó 22., 24., 27. és 28.-án, továbbá 1913. január hó 1-én külön személyvonat közlekedik I—III. osztályu kocsikkal. Indul Püspökladányról éjjel 1 óra 20 percek, érkezik Debreczenbe éjjel 2 óra 31 percek.

Szeged-Rökustől Békéscsabáig december hó 21. és 23.-án külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Szeged-Rökusról d. e. 9 óra 10 percek, érkezik Békéscsabára d. u. 12 óra 42 percek.

Oroszáztól Szeged-Rökusig december hó 21 és 23.-án külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Oroszáztól este 6 óra 25 percek, érkezik Szeged-Rökusra este 8 óra 45 percek.

Hatvanról Miskolcig december hó 22. és 23.-án külön személyszállító tehervonatok közlekedik II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Hatvanból d. u. 4 óra 40 percek, érkezik Miskolcra személy p. u.-ra éjjel 10 óra 19 percek.

Losoncztól Zólyomig december hó 23. és 24.-én személyszállító tehervonatok közlekedik I. és III. oszt. kocsikkal. Indul Losonczról d. u. 1 óra 10 percek, érkezik Zólyomra d. u. 3 óra 27 percek.

Feledtől Fülekig december hó 23. és 24.-én személyszállító tehervonatok közlekedik II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Feledtről éjjel 3 óra 4 percek, érkezik Fülekre reggel 4 óra 40 percek.

Sopron Gy. s. e. v.-től Kőszegig december hó 24.-én külön vegyesvonat közlekedik III. oszt. kocsikkal. Indul Sopron Gy. s. e. v.-ről este 7 óra 50 percek, érkezik Kőszegre éjjel 11 óra 25 percek.

Kőszegtől Sopron Gy. s. e. v.-ig december hó 25.-án külön vegyesvonat közlekedik III. oszt. kocsikkal. Indul Kőszegről d. u. 4 óra 20 percek, érkezik Sopron Gy. s. e. v.-ra este 7 óra 37 percek.

A felsorolt különvonatok részletes menetrendjeiről a kiadott külön hirdetmény nyújt bővebb felvilágosítást.

Budapest, 1912. évi nov. 25.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Nyilttér.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Serravallo

Kína bora vassal

A bécsi 1906. évi egészségügyről kiadott állami törvény és aranyéremmel kitüntetve.

Erősítő szer: gyöngyök, verszorgények és lábbudoró betegek számára.

Kivagygyerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.

SERRAVALLO, és éskir. udv. szállító Triest-Barcola.

Kapható minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack k. 2.60, 1 literes palack k. 4.80

74-26.22

Finom fajalmák

— Kecskemétről

(törökbalint, rozmaring, majsanszki és szercsika stbbi)

kaphatók szolid árák mellett

Friedmann szállító udvarában

Temesvári-utca.

1371-x1

Az elemi biztosító részvénytársaság

Nagybecskereken

ügynökséget szervezett, amelynek vezetésével

Albu és Kalmusz

Nagybecskerek, Hunyady-utca 22. sz.

bizatosított meg.

A társaság elfogad:

Tűz, baleset, mindennemű szavatossági, betörés, szállítmány és lóbiztosításokat.

Legujabban bevezetett ág:

a lóbiztosítás, amely kiterjed tenyésztés, verseny, luxus, igás és gazdasági lovak elhullására és baleset, valamint betegség folytán szükségessé vált megölésére.

Teljesen befizetett alaptőke: 4,000,000—K.

Biztosítéki alapok: 19,556,208 K. 99 fillér.

1370-2.1

Olcsó

karácsonyi ajándékok

kaphatók

arany- és ezüst-tárgyakban

MESZNIK R. ÖZVEGYÉNÉL
NAGYBECSKERÉKEN.

Két szobából álló butorozott

garçon lakás

kiadó

Deák Ferenc-utca 7. sz. a.

1286-x.20

Uj bor

dr. Brájer Lajos szőlőjéből

literje 84 fillér

Kapható: Zápolya utca 1.
szám alatt a ház-nesternél.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Pályázati hirdetmény.

A nagybecskereki kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága egy 2600 korona évi fizetéssel és 700 korona lakbérrel javadalmazott lemondás folytán megüresedett számvizsgálói állásra pályázatot hirdet.

Pályázati határidő, jelen hirdetésnek a „Munkásbiztosítási Közlöny“-ben való megjelenéstől számított 15-ik nap déli 12 órája.

A sajátkezűleg irt és aláírt pályázati kérvények a megjelölt határidőig a pénztár igazgatóságához címezve, a pénztár hivatalos helyiségében hétköznaponként délelőtt 8 órától délután 2 óráig nyújtandók be.

A pályázók a kérvényhez iskolai képzettségeiket, életkorukat és magyar állampolgárságukat igazoló, továbbá pénztári vagy hatósági orvos által kiállított egészségi bizonyítványt csatolni kötelesek, megjegyezvén, hogy a pénztár szolgálatába csak teljes koru (nagykorúsított), de 40 évnél nem idősebb egyének alkalmazhatók. Azokra, akik már a pénztár szolgálatában állanak, a 40 éves korhatár alól a pénztár igazgatósága előterjesztésére az Országos Pénztár igazgatósága által is támogatott előterjesztésére a m. kir. állami munkásbiztosítási hivatal felmentvényt adhat.

Ezen számvizsgálói állásra pályázóktól megkívánatik a középiskolai (gimnáziumi, reáliskolai, felső kereskedelmi iskolai stb.) érettségi vagy ezzel egyrangú intézetek elvégzését igazoló vég bizonyítvány, ezenfelül igazolni tartoznak, hogy a kereskedelmi kettős könyvvitelben teljes elméleti és gyakorlati jártassággal bírnak.

Előnyben részesülnek, kik valamely pénztárnál hasonló minőségben működtek, illetve működtek.

Az újonnan megválasztott tisztviselő egy évi próbaszolgálatot tartozik teljesíteni és csak akkor véglegesíthető, ha az Országos Pénztár által rendszeresített szakvizsgát sikerrel letette.

Ha a megválasztott esetleg nem magyarul tudó állampolgár, esőd, vagy gondnokság alatt áll, nyereségvágyból elkövetett büntett vétség miatt jogerős bírói ítélettel elmarasztaltatott, hivatalvesztésre vagy politikai jogainak felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll, ezen esetek fenforgása az alkalmazást semmivé teszi és a netán tévesen alkalmazott, a pénztárral szemben a szolgálati viszony azonnali megszüntetéséből kifolyólag semmiféle igényt nem emelhet.

A megválasztott a nagybecskereki kerületi munkásbiztosító-pénztár mindenkor érvényben levő szolgálati — fegyelmi és illetmény — szabályzatát magára nézve kötelezőnek elismeri és a nyugdíjintézet kötelekébe belépni tartozik.

Az igazgatóság által megválasztott, állását azonnal elfoglalni tartozik.

Kelt Nagybecskereken, a kerületi munkásbiztosító-pénztár igazgatóságának 1912. évi december hó 12-ikén tartott rendkívüli üléséből.

Wambach
igazgató h.

Fenyves
elnök.

Pancsovai járás főszolgabírájától.
6099—1912. szám. 1366—2.2

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben levő szekerényi községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása:

Törzsfizetés állami kiegészítéssel 1600 korona, szabad lakás, házi er., 732 négyszögöl szántóföld és 6 öl puha tűzifa.

Mag. munkál. okért a vármegyei szabályrendelet által megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást e nyelvi okajtuk, hogy az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ban megállapított képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket folyó év és hó 24-ig hivatalomnál nyújtják be, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás napját később fogom meghatározni.

Pancsova, 1912 december 10 én.

Dr. Gyertyánffy, főszolgabíró.

BOSKOVITS S. J.

divatáruháza a „Góiyához“
NAGYBECSKEREKEN.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát

karácsonyi ajándékok,

nagyválasztéku

gyermekjátékszerek

olcsó occasio áron

Ovodák és tanintézeteknek nagy
árkedvezmény. 1360-10.3

Mindenütt gázfény!

Bevezetés nélkül!

Gasolinlámpa

legújabb szerkezettel,
önműködő tisztítással,
patent égő fejjel.

100 gyertyafény!

Fogyasztás óránként
3 fillér.

Égőanyag közvetlen a gyárból szállítva
65 fillér kilónként.

Arjegyzék és leírás kívánatra ingyen
és bérmentve.

Berényi Bódog Nagybecskerek.

Telefon 223. 1363-x2 Alapítva 1870.

NÓKI

FÉRFIAKI

A legbiztosabb gyógyulást

heveny és folyások
idült huzycsók.

gyógyulások ellen nyújtják az Örkény féle

KASANTOL-

gyógyók. Nőknél fehérhólyás, férfiaknál huzycsók
folyás ellen a leggyorsabban ható szer. Orvosi
szaktekintélyes áttal kiváló és gyors hatású szer-
nek elismerve.

Üvegje 3 korona, kizárólag

ÖRKÉNY HUGÓ GYÓGYSZERESZNEL

Budapest Thököly-ut. 28. és Diana gyó. y. r. Károly-körút 5. D. p. 115
1131c-53

Mics többé gyomorfajás!
A szabadalmazott

Kakukfű keserű

(elix. fum. off.) házi szer
néhány napi használat után
teljesen megszünteti a makacs
étvágytalanságot, hányingert,
gyomoridegességet, hasmenést
és mindennemű gyomor-fajást.

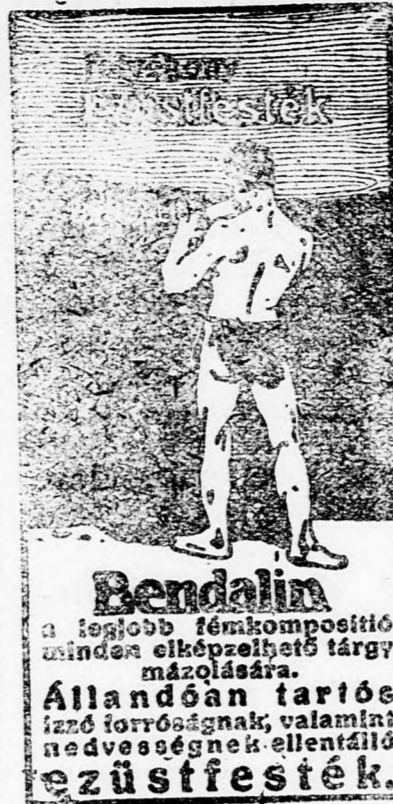
Egy üveg ára 80 fillér, nagy üveg két korona.
Főraktár: Török József gyógyszerüzére Budapest.

Nagybecskereken egyedül kapható:

Kollarich Gábor gyógyszerüzében, Melencei-u.

Vidékre 6 kis, 3 nagy üvegnél
kevesebb nem szállítatik.

Óvakodjunk az utánzatoktól. Csakis akkor valódi
ha a dugón, kupakon elix. fumar. off. védj. rajta van.

Semmi sem pótolhatja a

Bendalin

legjobb, folyékony
kályhaezüstfestéket

Nem pattan le vörösré
izzott kályháról sem,
hanem kihűlésük után
ismét szép ezüstfényű
marad.

■ Nem robban! ■
Használatban rendkívül
kiadós.

Kapható: Prandell Re-
zso és Deuts. Mar. on
fűszerke- eskedésében
Nagybecskereken

Egyedüli gyárosok:
Georg Benda
Lutz-Werke

bronzfestékgyár, Wien,
Traismauer N.-O. Prax.

1172—2017

Antalfalvai járás főszolgabírájától.

5846—1912. kig. szám.

1367—3.2

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett cserép-
aljai községi végrehajtói állásra pályázatot hir-
detek és felhívom pályázni óhajtoakat, hogy
szabályszerűen felszerelt és eddigi működé-
süket igazoló kérvényeiket folyó évi december
hó 31-ig nyújtsák be, mert ezen határidőn túl
beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

A választás határnapját később fogom
meghatározni

Ezen állással 800 korona évi fizetés és
3 öl kemény tűzifa van egybekötve.

Antalfalva, 1912. évi december hó 9-ik
napján.

Keresztes, h. főszolgabíró.

1231/1912. B. V. K. szám.

1369—1.1

Árverési hirdetmény.

A szabadkai kir. járásbíróóság 1912.
évi Sp. I. 798/2. számú végzésével megke-
resett nagybecskereki kir. járásbíróóság-
nak 1912. évi V. 1444. számú végzése foly-
tán Klein Géza javára 123 korona 33 fill.
tőkekövetelés és járuléka erejéig elren-
delt kielégítési végrehajtás folytán 1912.
évi október hóban felülfoglalt és 855 kor.
30 fillérre becsült ingóságokra az árverés
elrendeltetvén, annak Ernőházán 87 hsz.
alatt „En Block“ leendő megtartására
határidőül 1912. évi december hó 28. nap-
jának délután 2 órája kitűzetik, az 1912.
évi V. 465/4. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok meg-
jelölése: rövidárak, bolti felszerelések.

Az árverés az 1908. évi XLI. t. c.
20. §-a értelmében még a következő fog-
laltatók részére is elrendeltetett: Sommer
és Klinger 187 K, Purjusz Ignác 164 K
31 f., Első délmagyarországi gőzeukorka-
gyár 152 K 13 f., Mauthner Ödön 48 K,
Satter M. és tsa 74 K 50 f. és 52 K 97 f.,
Salamon Sándor 513 K 75 f., Seiden M.
Miksa 410 K 61 f., Mayer testvérek 23 K
40 f., Weisz Hermann 240 K 60 f., Stein
és Rosenstrausz 12 K 26 f.

Nagybecskerek, 1912 dec. 4.

Schmelz, kir. bír. végrehajtó.

Órajavitások három évi jótállás mellett

Ekszerjavítások pontos kivitelben

Van szerencsém a n. é. közön-
ség szives tudomására adni, hogy
helyben a Hunyadi-utcában 22 év
óta fennálló Grünzweig H. cég ék-
szer üzletét megvettem és azt

Grünzweig H. utóda

Schwáb Albert

törv. bej. cég alatt tovább vezetem.

Dus raktárt tartok mindenféle ék-
szerek és órákban a legegyszerűbb-
től a legfinomabb kivitelig.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

A n. é. közönység szives pártfogását
kérve kiváló tisztelettel

Grünzweig H. utóda

SCHWÁB ALBERT,
órák és ékszerész, NAGYBECSKEREK.

Órajavitások három évi jótállás mellett

Ekszerjavítások pontos kivitelben

Eisenstädter S. és Társai

Karácsonyi vásárlán eladásra kerül:

Szövetek tetemesen leszállított áron és mindennemű maradékok.

Női fehérneműek teljes kelengyék elsőrangú kivitelben és összeállításban. □ □ □

1009-50.20

Értesítés. Tisztelettel értesítjük a tisztelt közönséget, hogy a helybeli piacon
(Fő-utca 37) fiókküzetet nyitottunk,

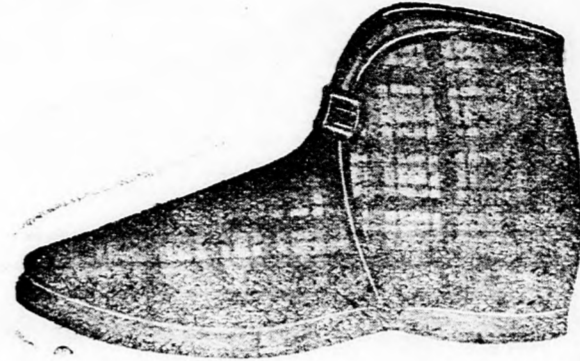

amelyben férfi, női és gyermek-cipők gyárilag lebélyegzett, szigoruan szabott áron állanak a t. közönség rendelkezésére. Gyártmányainkat elsőrangú minőségük, szolid és izléses kiállításuknál fogva a vásárló közönség jóindulatába ajánljuk és kérjük nb. rendelvényeivel bennünket teljes bizalommal szerencséseltetni. — — —

Kiváló tisztelettel

1332-23.15

Moskovits Anatómiai Cipőraktár Hunyadi-utca 37-ik szám.

A VILÁG LEGJOBB

1819-10.7

Az angol király szállító.

Különlegesség:

'Kingdom Blend'

Az angol király five o'clock teája.

A walesi herceg szállító.

Az „UK.” teák

módfelett kiadósak és zamatosak.

Főraktár Prandell Rezsónél Nagybecskerekén.

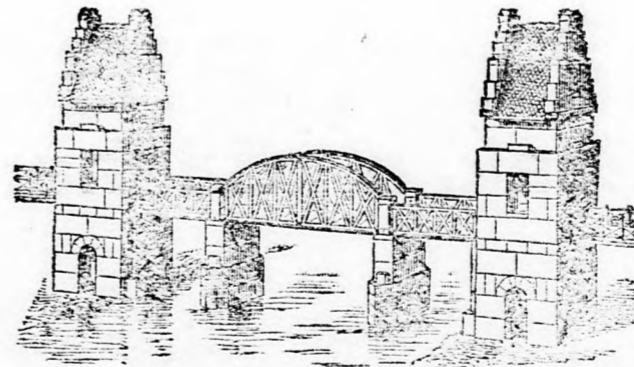
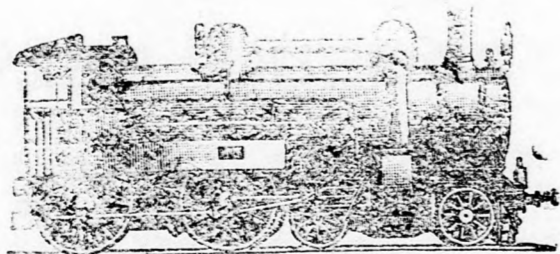
Megjött a kis Jézuska!

BENÓ TESTVÉREK

EZEKŐTT KOKITS A. E.

játékszeráru kereskedésébe.

932-36

Jójjetek kicsikék és válasszátok ki magatoknak azt, amit szivecskétek karácsonyra kíván, mert a kis Jézuska az idén is hozzánk hozta legszebb játékszerait.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmunkásabb gyomor és alvástálmak, gyomorgörcs és gyomorfűv, rögzött székrekedés, májbetegség, vértőlulás aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg tenyítettnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg tünteti és a Moll A. felirattal ónozzattal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevével mint fájdalom csillapító bedörzselési szer köszvény, csusz és meghűlés egyéb következményeinél legismertebbnszer Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszétküldés

Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek
A raktárban tessék hátrahoztatni MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

8-210

Ujdonság! Törv. védve. Styria-
**Universal-
kötőgép.**
minden nemű fonálerőségű kötéshez.
„Styria“-kötőgépgyár Graz 104.
Ajánljuk ingyen. Olcsó árak. Rész-
letfizetés. — Képviselek kerestetnek.

1128-25.12

No lám... Ez a valódi
Jacobi antimoniol
szivarkák-hűvelő

Nagybani eladás: Adolf & Alexander Jacobi, Wien VIII.

A csanádi káptalan sági uradalmában

150 drb 1 éves sertésveszen
átment fehér göndörszörű

mangolica tenyészkan eladó.

Darabja 150 korona.

Szives megkeresések **Uradalmi főtiszttség**
Temesség intézendők. 1365-32

Benzinraktár

Motorbenzin

kilója 64 fillér.

Autobenzin

kilója 64 fillér.

Világítóbenzin

gasolin, ligroin stb. nevek alatt forgalomban

literje 60 fillér.

Foltbenzin ruhatisztításra

literje 60 fillér.

Vasuti szétküldésre vashordók, bádognának,
kosáruvegek állandóan készletben.

MOVÁCS SÁNDOR drogériája
Nagybecskerek.

Telefonszám 42

Telefonszám 43

CSÁSZÁRFÜRDŐ Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kenes hévívíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaphorogatók, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőleg-, szénsavas- és villamosvízfürdők. A fürdők kitünő eredményvel használatnak főleg csuszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. — Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

185-14.14

az igazgatóság.

Karácsonyi vásár!

A legalkalmasabb
karácsonyi ajándék

mese-, ifjusági- és ima-
könyv, társasjáték, fény-
kép- és képeslap-album,
emlékkönyv, szép izléses
levélpapíros diszdozban,
nickel- és üveg tintatartó,
íróasztal felszerelés, stb.

nagy választékban

Almásy és Szepessy

könyvkereskedésében

Nagybecskereken, Fő-utca.

Telefonszám 22. 1362-x.2 Telefonszám 22.

OH JAJ!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

ÉLJEN!

és elnyálcásolás ellen 1095-26.6
gyors és biztos hatásuk

EGGER MELLPASZTILLAI

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.

Próbadoz 50 fillér.

Megolt ez az átkozott
köhögés.

Egger-mellpasztilla csak-
hamar meggyógyított!

Kapható gyógytárakban és drogériákban.

Fő- és szétküldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI., Réval-u. 12.

Kapható Nagybecskereken: Czika József, Kollarich Gábor, Losonczy Lehel, Nikolics Emil, Vági Sándor
gyógytárakban és Melkuhn Dezső drogériájában. Bégaszentgyörgyön: Szerdahelyi Károly gyógytárakban.

Szigoruan szolid
és szabott árak.

MEGNYILT

Szigoruan szolid
és szabott árak.

BUKOVÁZ ISTVÁN kalap- férfi és divatáruháza **NAGYBECSKEREKEN** Hunyadi-(Fő-)utca és Ferenc
József-tér sarkán saját házában. Fiókküzet: József főherceg-utcában.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát: kalap, fehérenmű, nyakkendő, ruhadisz, szabókellékek, kézimunka és minden e szakmába vágó cikkeket.

Ajándéktárgyak!

1320-50 11

Játékszerkiállítás!

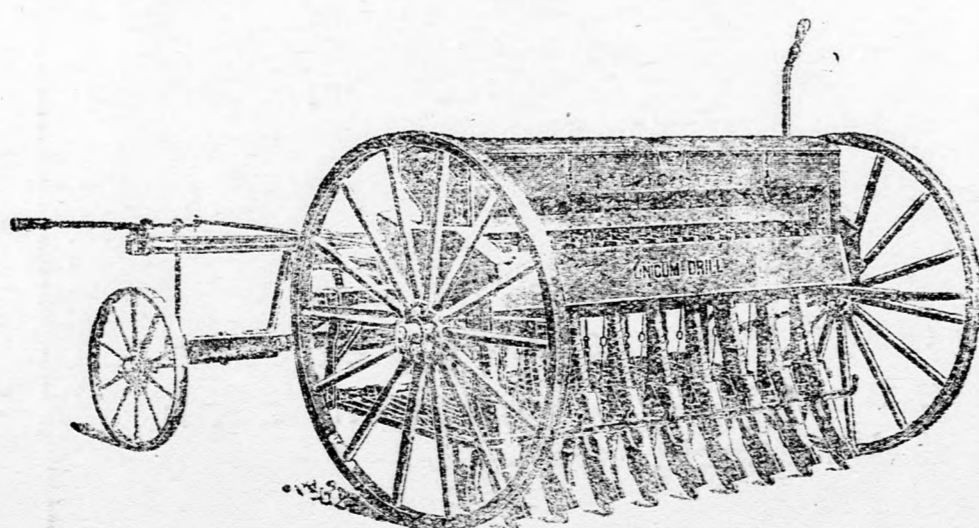
Az „eredeti Melichar“
vetőgépek, a „Dächer“ ekék és gazdasági eszközök

ezideig mindenütt a legjobban beváltak.

Bizonyítja ezt a torontálmegyei gazdák által adott
több ezer elismerő levél.

Óvakodjunk tehát silány utánzatoktól.

Fontos! A haladó mezőgazdaság fokozott igényeinek óhajtok meg-
felelni, midőn a több évtizedeken át fennálló gazdasági
gépüzletemet lényegesen megnagyobbítva állandó mezőgazdasági gép-
kiállítás alakjában berendezve Nagybecskereken a Dungserszky pa-
lotába (közvetlen a nagyhid mellé áthelyeztem).

Telefon 70.

Eckstein Vilmos gazdasági gépek és
eszközök nagyraktára,

Nagybecskerek.

Telefon 70.